Do Rodziców

Maluszka

I wreszcie jest.:) Oczekiwane, upragnione maleństwo. Marzycie jak pod Waszą troskliwą opieką, kochane i bezpieczne będzie przeradzać się w ruchliwego malca, dążącego do poznawania świata, pokonywać kolejne etapy edukacji, by w końcu stać się dorosłym, samodzielnym i szczęśliwym człowiekiem.Wyobrażacie sobie, jak będzie zmieniać się z dnia na dzień, stając się coraz mądrzejsze, samodzielniejsze, odwzajemniające Waszą miłość.

Jednak nie każde dziecko, mimo pragnień i oczekiwań ma szansę na prawidłowy rozwój. Na skutek wad wrodzonych, zdarzających się często uszkodzeń okołoporodowych i innych patogennych czynników dzieci te już od momentu urodzenia wymagają specjalistycznej opieki, a ich Rodzice wsparcia w szerokim znaczeniu tego słowa. Są także dzieci, u których nieprawidłowości rozwojowe ujawniają się stopniowo w ciągu całego pierwszego roku życia, a także później, mimo, iż urodziły się zdrowe, na co wskazywała 10 punktowa ocena w skali Agar. Objawy tych nieprawidłowości zauważacie najczęściej, porównując swoje maleństwo z rówieśnikami. Każde dziecko jest jednak inne i rozwój każdego z nich przebiega w indywidualnym tempie. Być może więc Wasze dziecko rozwija się wolniej, ale prawidłowo. Może jednak być tak, że niepokojące objawy, które obserwujecie, wskazują na zaburzenia rozwojowe, wymagające interwencji, by nie dopuścić do ich eskalacji i pogłębiania się, łagodzić skutki. Zawsze jednak, kiedy zaniepokoi Was coś w zachowaniu malca, warto jest zwrócić się do specjalisty i zgłosić swoje wątpliwości. Najczęściej jest to opiekujący się dzieckiem lekarz pediatra. Nie zawsze jest on jednak w stanie rozwiać Wasze obawy, bo mimo zapewnień, że nic złego się nie dzieje, objawy nie ustępują, a opóźnienia rozwojowe wzrastają. Możecie zwrócić się również do psychologów i pedagogów w naszej poradni, którzy pomogą Wam rozpoznać, czy zachowania dziecka mieszczą się w granicach normy, czy wymagają uwagi, a tym samym podjęcia terapii. A ta - im, wcześniej zostanie podjęta, tym lepsze da efekty.

Co powinno Was zaniepokoić w zachowaniu dziecka:

- pod koniec pierwszego miesiąca życia dziecka: skłonność do odchylania głowy i leżenie w pozycji wygiętej do tyłu, niesymetryczne przechylanie się w lewą lub prawą stronę, drżenie rączek i nóżek, nadmierna senność, oczopląs, wzmożone napięcie nóżek i rączek, trudności ze ssaniem, brak wrodzonego „odruchu chodzenia”,
- pod koniec trzeciego miesiąca życia dziecka: opadanie główki do tyłu podczas podciągania z pozycji leżącej, nieskupianie uwagi na osobach i przedmiotach, opadanie główki na bokpodczas trzymania w pozycji pionowej, nadmierne zaciskanie dłoni, trudności w unoszeniu główki w pozycji na plecach, nadwrażliwość na głos lub dotyk,
- brak świadomego uśmiechu (w 4 m-cu)
- pod koniec szóstego miesiąca życie dziecka: nieprzekręcanie się na boki, nadmierne napięcie stóp, uboga mimika i brak reakcji na głos mamy i innych osób, brak świadomego uśmiechu, zaciskanie pięści i chowanie kciuka w dłoni, brak zabawy własnymi rączkami i niechwytanie zabawek,
- w drugim półroczu życia dziecka: nieprzewracanie się z pleców na brzuch (8-9 m-ca) niedotykanie dłońmi stóp, kolan albo bawienie się tylko jedną nogą (ok. 8 m-ca) brak umiejętności sprężynowania na nogach (ok. 8 m-ca), brak umiejętności przekładania zabawek z rączki do rączki (ok. 7, 8 m-ca), niepatrzenie za spadającym przedmiotem (8 m-c), niewymawianie żadnych sylab (ok. 10 m-ca), trudności ze staniem lub stanie tylko na czubkach palców (ok. 11 m-ca), brak umiejętności siedzenia (ok. 9, 10 m-ca) i raczkowania (ok. 11 m-ca), nie podnoszenie nóżek przy chodzeniu (12 m-c), brak umiejętności chwytania przedmiotów kciukiem i palcem wskazującym w 12 miesiącu, nie odróżnianie bliskich osób, nie szukanie konkretnej osoby na pytanie "Gdzie jest ...?" (12 m-c, koniec pierwszego roku życia).

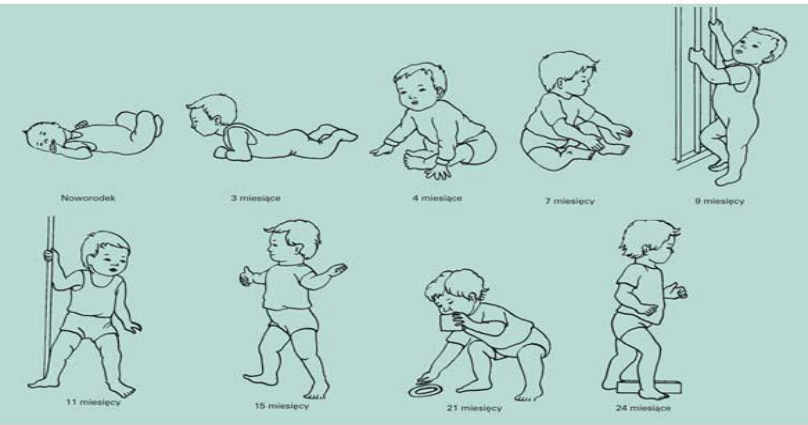

W późniejszych okresach rozwojowych powinny Was niepokoić nieprawidłowości, zwłaszcza w rozwoju: ruchowym - chodzeniu, sposobie poruszania się, koordynacji ruchów, sprawności motorycznej - drobnych ruchów dłoni, paluszków, niezręczności w zabawach manipulacyjnych, konstrukcyjnych, niechęć do podejmowania czynności rysowania, malowania, pisania, mowy - brak mowy czynnej, ubogie słownictwo, nie podejmowanie prób komunikowania się, wady wymowy, mowa swoista nie służąca komunikacji, powtarzanie słów lub całych zdań bezpośrednio po usłyszeniu lub po czasie, posługiwanie się ręką dorosłego w celu otrzymania czegoś, trudności w rozumieniu poleceń, nieumiejętności w samodzielnym wykonywaniu czynności samoobsługowych (myciu, ubieraniu, jedzeniu, załatwianiu potrzeb fizjologicznych), dojrzałości emocjonalnej procesów nerwowych, manifestujących się nadpobudliwością lub spowolnieniem psychoruchowym.

Uwagę Waszą powinno także zwracać nieposłuszeństwo, niechęć do podejmowania aktywności zadaniowej, zabawowej, używanie przedmiotów i zabawek niezgodnie z przeznaczeniem oraz inne zachowania mające znamiona nietypowości dla dziecka w danym okresie życie.

Warto również - nawet najdrobniejsze wątpliwości skonsultować ze specjalistami, by być spokojnym o rozwój dziecka, a w razie potrzeby - zapewnić maleństwu odpowiednią terapię.

Bibliografia:

-„Pierwszy rok życia dziecka” A. Eisenberg, H. Murkoff, S. Hathaway

- „Psychologia dziecka”- R. Vasta, M. Haith, S. Miller

- Wykorzystano materiały zamieszczone w czasopiśmie "Mamo to ja" 1(10)2001

Monika Kacprzyk- pedagog
Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna
w Lubinie
Dział: OPIEKA NAD DZIECKIEM PRZEDSZKOLNYM
I WCZESNA INTERWENCJA